

OŚWIADCZENIE O PRAWACH SEKSUALNYCH

Osoby niepełnosprawne mają prawo do:

1. Poszanowania integralności ich ciała, prywatności oraz decyzji osobistych, łącznie z prawem do wiedzy o tym, jak się bronić.

„Mam prawo mówić, co się dzieje z moim ciałem. Mam prawo do prywatności w zakresie okazywania seksualności i dzielenia się nią. Mam prawo do podejmowania własnych decyzji dotyczących swojej seksualności. Mam prawo do nauki, jak chronić się przed kimś, kto mnie krzywdzi seksualnie, i wykorzystywać nabyte umiejętności do zapewnienia sobie bezpieczeństwa”.

2. Wolności od molestowania seksualnego, wykorzystywania, napaści i innych form przemocy seksualnej.

„Mam prawo do bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa. Nikt nie powinien krzywdzić mojego ciała ani umysłu. Rzeczy, które krzywdzą moje ciało lub umysł, to np.

- oglądanie lub dotykanie moich intymnych części ciała bez pozwolenia
- zmuszanie mnie do dotykania czyichś intymnych części ciała
- zmuszanie mnie do uprawiania seksu bez mojej zgody
- mówienie o moich intymnych częściach ciała
- pokazywanie mi zdjęć o tematyce seksualnej, których nie chcę oglądać”.

3. Zgłębiania i definiowanie własnej seksualności, orientacji seksualnej, tożsamości płciowej oraz ekspresji seksualnej bez osądzania i dyskryminacji.

„Mam prawo odkrywać i mówić, że jestem mężczyzną, kobietą, kombinacją obu lub żadnym z nich. Mam prawo wyboru, z kim chcę mieć relacje seksualne. Mam prawo do decyzji, w jaki sposób

definiuję swoją seksualność i ekspresję płciową, oraz prawo do poszanowania tych decyzji”.

4. Decydowania o tym, czy i kiedy być aktywnym płciowo.

„Mam prawo decydować, czy chcę, czy nie chcę uprawiać seks lub podejmować czynności seksualne. Mam prawo do zmiany zdania”.

5. Wyboru własnych partnerów seksualnych oraz prywatności i godności w zakresie randkowania oraz życia intymnego.

„Mam prawo wyboru, z kim chcę się umawiać, dokąd chodzę na randki oraz do prywatności w czasie spotkań. Mam też prawo nie chodzić na randki i nie mieć życia intymnego. Mam prawo do tego, aby moje decyzje dotyczące tego, z kim się umawiam, dokąd chodzę oraz dotyczące mojego życia intymnego były szanowane. Życie intymne to m.in. przytulanie, dotykanie i całowanie”.

6. Bezpiecznych i przyjemnych doświadczeń seksualnych.

„Mam prawo do bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia podczas uprawiania seksu lub czynności seksualnych”.

7. Decydowania o tym, czy, kiedy i kogo poślubić, a następnie do równości we wszelkich związkach małżeńskich.

„Mogę decydować, czy chcę zawrzeć związek małżeński, kiedy chcę go zawrzeć i z kim. Moje małżeństwo będzie równe z małżeństwem każdej innej osoby”.

8. Decydowania o tym, czy, kiedy i jak mieć dziecko lub dzieci, ile dzieci i w jakich odstępach czasu.

„Mam prawo decydować, czy chcę mieć dzieci, czy nie. Mogę również decydować, kiedy i ile dzieci chcę mieć. Mogę decydować, w jaki sposób chcę mieć dzieci – naturalnie, przez adopcję, macierzyństwo zastępcze czy z pomocą lekarza.”

9. Łatwego i równego dostępu do edukacji i informacji na temat seksu, bezpiecznych/zdrowych relacji seksualnych oraz zdrowia reprodukcyjnego, a w tym, m.in.: materiałów, usług, doradztwa, planowania rodziny, usług antykoncepcyjnych, usług terapii seksualnej i akcesoriów seksualnych, a także konkretnych zasobów do zapobiegania, badania i pourazowej pomocy psychologicznej po nadużyciach seksualnych.

„Mam prawo do nauki o seksie, bezpiecznych i zdrowych relacjach seksualnych oraz zdrowiu reprodukcyjnym. Muszę uzyskać wiedzę o prezerwatywach, antykoncepcji oraz innych sposobach zapobiegania ciąży i chorobom przenoszonym drogą płciową, aby zapewnić bezpieczeństwo sobie i swojemu partnerowi. Mam prawo do informacji o sposobach zapobiegania wykorzystywaniu seksualnemu. Jeżeli zdarzyło mi się doświadczenie wykorzystywania seksualnego, mam również prawo prosić o pomoc oraz usługi w sposób, który będzie dla mnie najlepszy. Pomoc i usługi mogą polegać m.in. na poradnictwie i wsparciu ze strony ośrodka ds. przemocy seksualnej.”

10. Prawo do otrzymywania takiej edukacji, informacji, usług i zasobów w sposób wolny od dyskryminacji, z uwzględnieniem oraz wsparciem samodzielnych decyzji i zainteresowań oraz sprzyjający praktykom pourazowej pomocy psychologicznej.

„Mam prawo do uzyskiwania informacji oraz ich przyswajania w sposób, który będzie dla mnie najbardziej zrozumiały, za pomocą filmów, dużej czcionki, dźwięku, zdjęć, łatwego do zrozumienia języka lub połączenia tych sposobów. Mogę wybierać, jaka edukacja, informacja, usługi oraz materiały mi odpowiadają, a także mam prawo do tego, aby te decyzje były szanowane”.

11. Najwyższego możliwego standardu zdrowia seksualnego.

„Zdrowie seksualne to stan fizycznego, emocjonalnego, psychicznego i społecznego dobrego samopoczucia w odniesieniu do seksualności. Nie chodzi tu tylko o to, by nie mieć chorób przenoszonych drogą płciową ani o niemożność podejmowania czynności seksualnych w sposób, który najbardziej odpowiada danej osobie. Mam prawo do pozytywnego oraz pełnego szacunku podejścia do mojej seksualności i relacji seksualnych. Mam prawo do przyjemnych i bezpiecznych doświadczeń seksualnych –

bez przymusu, dyskryminacji i przemocy. Mam prawo do tego, by moje zdrowie seksualne było szanowane, chronione i spełnione”.

12. Skutecznego środka odwoławczego w przypadku naruszeń praw podstawowych.

„Mam prawo mówić głośno i otwarcie, jeśli ktoś skrzywdzi moje ciało lub umysł. Mam prawo komuś powiedzieć, jeżeli moje prawa zostaną naruszone. Mogę porozmawiać m.in. z

- rodziną lub znajomymi
- pracownikami w mojej agencji
- lekarzem, pielęgniarką, doradcą lub terapeutą
- Komisją Praw Człowieka w mojej agencji
- Departamentem opieki społecznej stanu Illinois
- Komisją opieki i rzecznictwa stanu Illinois
- Equip for Equality

Bibliografia:

- Światowa Organizacja Zdrowia. „A Time to Lead: A Roadmap for Progress on Sexual and Reproductive Health and Rights Worldwide” (2006; aktualizacja 2010)
- The National Disability Authority. <http://www.nda.ie/>. Punkt 18.9.
- Illinois Imagines: Prawa seksualne niepełnosprawnych kobiet
- Kodeks zdrowia psychicznego i niepełnosprawności rozwojowej (405 ILCS 5/2-100, 101,1, 102, 103, 112 i 5/4-211)

Aktualizacja styczeń 2020 r.

Aktualizacja 7 lutego 2020 r.

Aktualizacja 15 kwietnia 2020 r.